

ORSZÁGOS
KÓRHÁZI
FŐIGAZGATÓSÁG

Malnutrició rizikószűrés és táplálásterápia a háziiorvosi praxisközösségben

Dr. Békássy Szabolcs
országos kollegiális szakmai vezető
háziiorvos

Magyar Mesterséges Táplálási Társaság 2022. évi Kongresszusa
Visegrád, 2022. október 21.

---

*„Egy Angliában végzett felmérés rámutatott arra a tényre, hogy az alultáplált betegek 93%-a az otthonában tartózkodik, 5%-uk kórházban és mindössze 2%-a idősek otthonában (1, 2). Az otthonukban tartózkodó alultápláltak számát úgy lehetne csökkenteni, ha a **háziorvosi praxisban is** (ahogy már nagyon sok kórházban) **rendszeresen történne a tápláltsági állapot monitorozása, malnutríció rizikószűrése**, és ahol a kóros tápláltsági állapot kiszűrésre került, ott **mielőbb elrendelésre kerülne a táplálásterápia.**”*

Kihívások

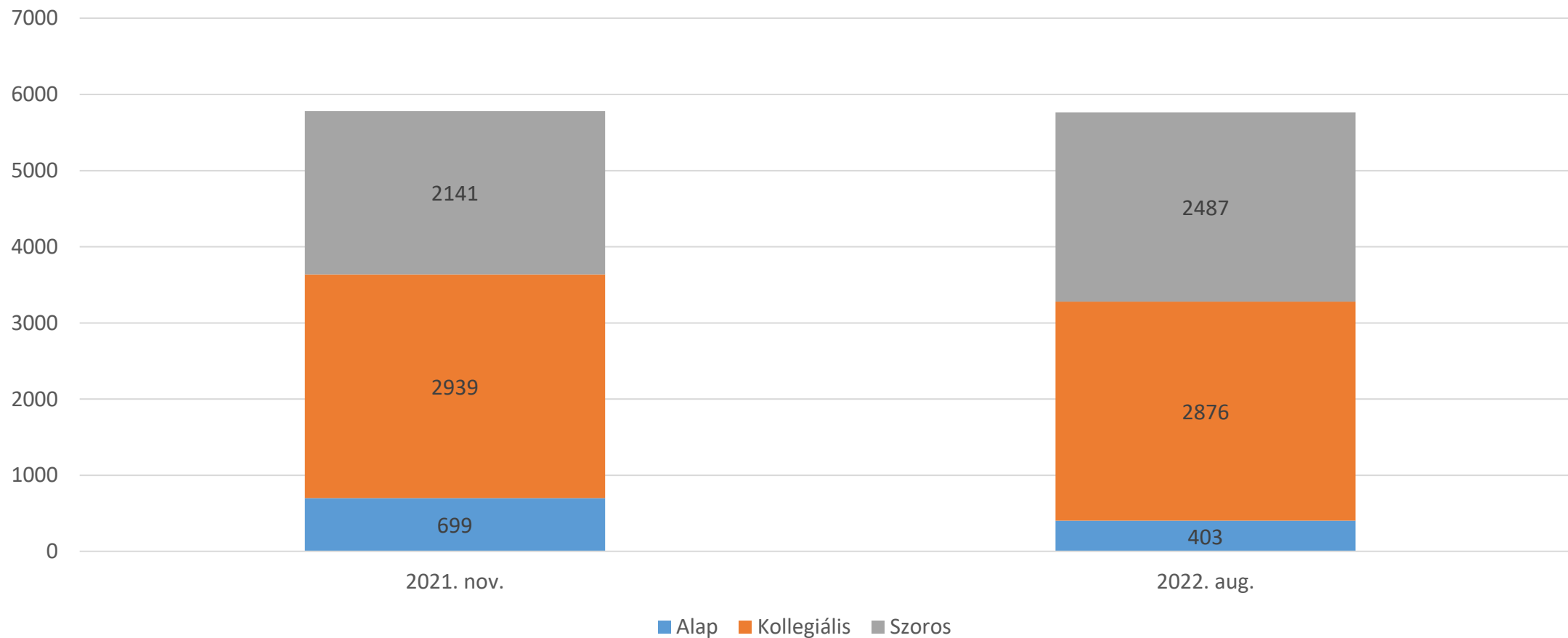

„A magyar ellátórendszer túlzott mértékben kórházcentrikus: a kórházból elbocsátott betegek lakossághoz viszonyított aránya, tartózkodásuk átlagos hossza, illetve az ágyak száma is az uniós átlag felett van. Az alapellátás kompetenciabővítése, a praxisközösségek által nyújtott új szolgáltatások, valamint a korszerű technológiák, a digitális egészségügyi szolgáltatások és az egynapos sebészet fejlesztésével csökkenthető a fekvőbeteg ellátás igénybevétele és a kórházi napok száma.”

53/2021. Korm. rendelet a praxisközösségekről

- Praxisközösség vagy ~~csoporthoz tartozó praxis~~
- Együttműködési formák
  - Kollegiális praxisközösség
  - Szakmai együttműködési formák
- Rendelkezések a praxisközösséget alkotó praxisok számára, összetételére, egymáshoz viszonyított területi elhelyezkedésére
- 43/1999 Korm. rendelet módosítása
- Járási Alapellátási Központok és alapellátási koordinátor
- Járási fogorvosi praxisközösségek

Az egyes praxismodellekben működő szolgálatok száma 2022-ben

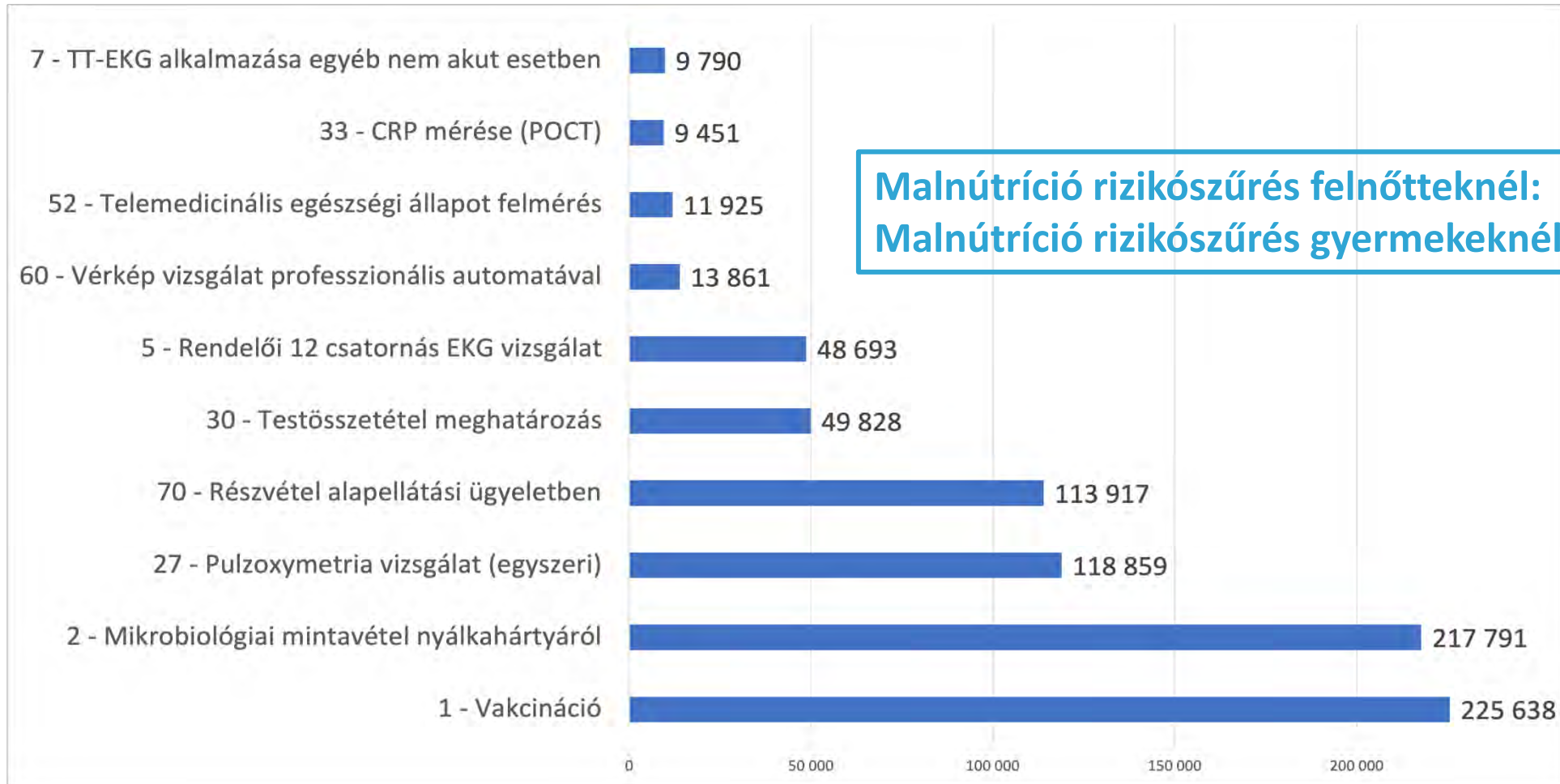
„Szoros” praxisközösségi feladatok elemei

- Eszközfejlesztési terv kidolgozása, eszközpark fejlesztés (POC, ABPM, HOLTER, telemedicinális eszközök, testösszetétel analizátor)
- Koordinációs feladatok ellátása
- Kompetencia térkép elkészítése
- Kompetencia fejlesztési terv kidolgozása
- Ellátási rend kidolgozása
- **További prevenciós rendelés biztosítása**
- **Praxisközösségben elszámolható szakmai tevékenységek megvalósítása**

24	Vizeletvizsgálat kislaborautomatával (POCT)		2	X	X	X		Minőségbiztosított, medikai szoftverben dokumentált vizsgálati eredmény.	Adott hónapban elvégzett minőségbiztosított vizsgálatok száma	22550	Általános vizeletvizsgálat
25	Coeliakia szűrés gyors teszttel		2		X	X		Medikai szoftverben dokumentált vizsgálati eredmény.	Adott hónapban elvégzett vizsgálatok száma	11041	Vizsgálat
26	Hallásszűrés szűrőaudiométerrel		10		X	X		Medikai szoftverben dokumentált hallásvizsgálati eredmény.	Adott hónapban elvégzett vizsgálatok száma	12334	Leleplező halláspróbák audiométerrel
27	Pulzoxymetria vizsgálat (egyszeri)		1	X	X	X		Medikai szoftverben dokumentált vizsgálati eredmény.	Adott hónapban elvégzett vizsgálatok száma	11041	Vizsgálat
28	Malnutrició rizikószűrés gyermekeknél		4		X	X		STRONG-Kids szűrő módszerrel (súlycsökkenés és súlygyarapodás megállapítása, alultápláltság jeleinek vizsgálata). Medikai szoftverben dokumentált vizsgálati eredmény.	Adott hónapban elvégzett vizsgálatok száma	11041	Vizsgálat
29	Malnutrició rizikószűrés felnőtteknél		4	X	X			MUST szűrő módszerrel (BMI, nem tervezett testtömeg vesztes %-os mértéke az elmúlt 3-6 hónapban, akut betegség hatásának pontértéke, ha a beteg előre láthatólag 5 napig nem fog enni). Medikai szoftverben dokumentált vizsgálati eredmény.	Adott hónapban elvégzett vizsgálatok száma	11041	Vizsgálat
30	Testösszetétel meghatározás		2	X	X	X		BMI, testszír%, testizom% meghatározása, medikai szoftverben dokumentált vizsgálati eredmény.	Adott hónapban elvégzett vizsgálatok száma	11041	Vizsgálat
31	HbA1c% mérése (POCT)							Minőségbiztosított, medikai	Adott hónapban elvégzett biztosított vizsgálatok száma	28494	HgbA1c
32	INR mérése (POCT)								Adott hónapban elvégzett biztosított vizsgálatok száma	28620	INR meghatározás
33	CRP mérése (POCT)								Adott hónapban elvégzett biztosított vizsgálatok száma	2107C	CRP vizsgálat
34	iFOB vizsgálat (POCT)								Adott hónapban elvégzett biztosított vizsgálatok száma	22631	iFOB

Az alapellátásban az ESPEN a malnutrició rizikójának szűrés módjai közül a MUSTot (Malnutrition Universal Screening Tool) javasolja, és a kapott eredménytől függően 3 csoportot különböztet meg: kis, közepes és nagy kockázatú csoportokat (8). A kis kockázatú csoportot elegendő évente, a közepes kockázatú csoportot 2-3 havonta, a nagy kockázatú csoportot havonta szükséges újra szűrni. A malnutrició magas rizikójának esetében mielőbb el kell rendelni a táplálásterápiát

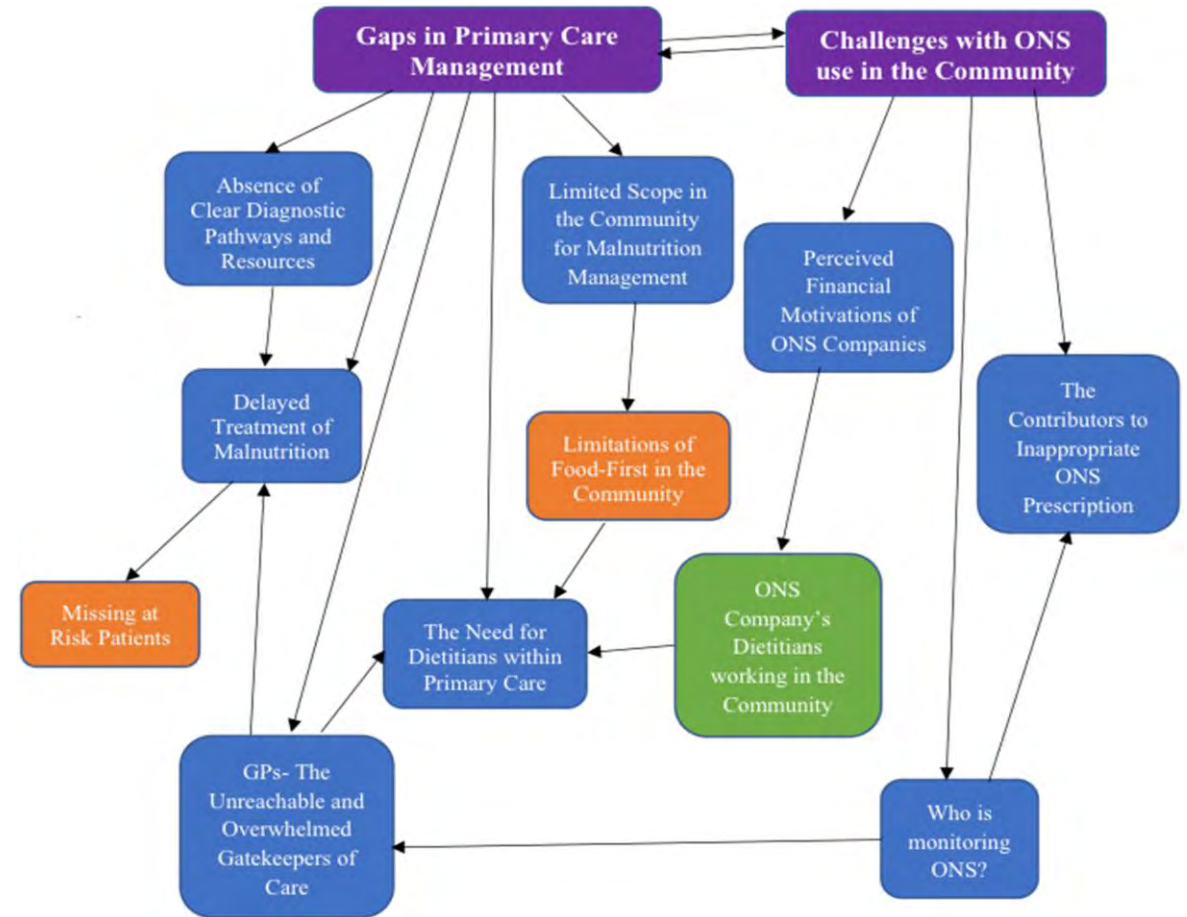
Elvégzett szakmai tevékenységek Q1-Q2

Healthcare professionals' perceptions of malnutrition management

- Dublin, kvalitatív tanulmány
- 12 fókuszcsoport, 75 résztvevő
- az alapellátásban dolgozó szakemberek véleménye az alultápláltság kezeléséről és szűréséről, az orális táplálékkiegészítők felírásáról
- GAP-ek: az alapellátás menedzsmentjének hiányosságai, korlátozott vagy egyáltalán nem elérhető diétás szolgáltatások az alapellátásban, rossz kommunikáció a háziorvosok és a szélesebb körű alapellátási team tagjai között, az ONS-használat során tapasztalt hiányosságok, beleértve a nem megfelelő felírást és a kezelési célok ellenőrzésének hiányát

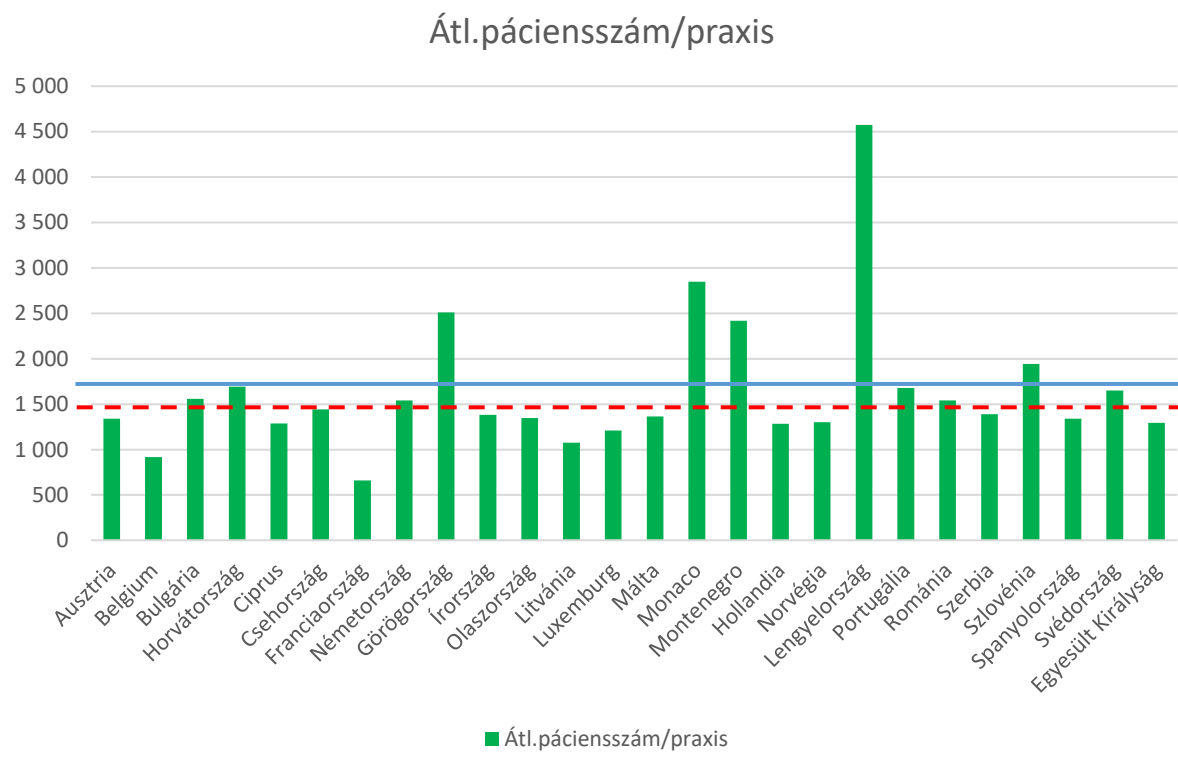

Clinical Nutrition ESPEN 2021 44415-423DOI: (10.1016/j.clnesp.2021.04.024)

Copyright © 2021 The Authors [Terms and Conditions](#)

Kihívások

FIGURE 2. MEMBERS OF THE PRIMARY CARE TEAM

1687

1507

Forrás: dr. Princz János nemzetközi kitekintése

A jelen lehetőségei

- Prevenációs rendelések tartalommal történő megtöltése
- Praxisközösségekben elvégzett szakmai tevékenységek megvalósítása, azok

Testösszetétel analízátor	készülék	1	F, G, V	3 500	3 150
Hitelesített mérleg (állványos)	készülék	1	F, G, V	3 500	3 078
Hitelesített és újrakalibrálható digitális mérleg, integrált digitális magasságmérővel, wifi-vel	készülék	1	G	60	54

- Betegedukáció
- Digitális szűrőkérdőívek használata
- Eszköz beszerzés(EFOP-1.8.22-20)

Korcsoport	Pontszám	Érvényességi idő
0-4 év közötti bejelentkezett biztosított után	4,5 pont	1 év
5-14 év közötti bejelentkezett biztosított után	2,5 pont	1 év
15-34 év közötti bejelentkezett biztosított után	1,0 pont	3 év
35-60 év közötti bejelentkezett biztosított után	1,5 pont	2 év
60 év feletti bejelentkezett biztosított után	2,5 pont	2 év

Jövőkép

Humán erőforrás szakemberek)

étrendmódosítás

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma egészségügyi szakmai irányelve a terápiás/klinikai dietetikus tevékenységeiről az alap- és szakellátásban

A dietetikus és háziorvos együttműködésének célja: [20]

- képessé tenni a páciens az önmenedzselésre,
- a háziorvosi ellátás időtartamát csökkenteni,
- a megelőzés lehetőségének növelése,
- a gyógyszeres kezelések hatékonyságának és eredményességének támogatása,
- a költséges szakellátás, illetve a kórházi kezelés igényének redukálása,
- a technológiai lehetőségek hatékony hasznosítása,
- az alapellátás multidiszciplinaritása, a területi egyenlőtlenségek, a dietetikai ellátáshoz való hozzáférés javítása.

Az alapellátásba bevont dietetikusok az életmódváltást, a táplálkozással összefüggő kockázatok felmérését és csökkentését célzó szolgáltatások elérhetőségének szélesítésével, **szakmailag eredményesen tudnának bekapcsolódni az alapellátás megelőzést előtérbe helyező szemléletének megerősítésébe.** [21, 22] Hasonlóan a nemzetközi gyakorlathoz a dietetikus a lakosságközei ellátásba több területen is bekapcsolódhat. [34, 35]

és

speciális tápszerek használata

Jövőkép

- Humánerőforrás bővítés(APN-k, dietetikusok, mentálhigiénés szakemberek)
- Strukturált adatkezelés az EESZT-ben
- Finanszírozásfejlesztés (új típusú finanszírozási technikák az alapellátásban)
- Járási ellátásszervezési koncepció megvalósítása, otthoni szakápolás erősítése
- Praxisközösséget alkotó szakemberek képzése (emelt szintű alapellátási jártasság!!)

Kormányzati törekvések az alapellátásban

- RRF projekt
- EFOP eszközfejlesztés
- Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz
- Prevenációs rendelés módszertana, strukturális feltételeinek biztosítása
- Szakmai tevékenységek körének bővítése
- Indikátorrendszer megújítása, új típusú finanszírozási technikák bevezetése

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

